

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 8. martā
(OR. en)

6694/1/21
REV 1

LIMITE

EF 92
ECOFIN 210
CONSUM 52

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja
Temats:	Padomes secinājumi par Komisijas paziņojumu par ES stratēģiju "Neliela apjoma maksājumi"

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par Eiropas Savienības stratēģiju "Neliela apjoma maksājumi", ko sagatavoja Finanšu pakalpojumu komiteja un ko 2021. gada 4. martā galīgajā redakcijā izstrādājusi Ekonomikas un finanšu komiteja.

**Padomes secinājumi par Komisijas paziņojumu
par *ES stratēģiju "Neliela apjoma maksājumi"***

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

1. UZSVĒR būtiskos uzlabojumus, kas panākti ar vienotās euro maksājumu telpas (*SEPA*) izveidi un tiesību aktu par neliela apjoma maksājumiem saskaņošanu.
2. UZSKATA, ka jaunu maksājumu risinājumu rašanās Eiropas Savienībai nozīmē daudz politisku izaicinājumu regulējuma un uzraudzības ziņā, jo īpaši attiecībā uz drošību, patērētāju tiesību aizsardzību, konkurenci, datu aizsardzību, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu (*AML/CFT*).
3. ATZĪST, ka spēcīga patērētāju tiesību aizsardzība un patērētājiem ērti un cenas ziņā pieņemami risinājumi ir svarīgākie sekmējošie faktori maksājumu risinājumu pieņemšanā, un UZSVĒR, ka nolūkā sasniegt Eiropas Savienības stratēģiskos mērķus neliela apjoma maksājumu jomā būs ļoti svarīgi, lai galvenā uzmanība tiek veltīta patērētāju tiesību aizsardzībai.

4. PAUŽ BAŽAS par ierobežojumiem, kurus tehnisko infrastruktūru operatori var radīt maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un kuri varētu radīt būtisku Eiropas maksājumu ekosistēmas neaizsargātību un kavēt konkurenci, inovāciju un Eiropas mēroga maksājumu risinājumu rašanos.
5. UZSVER migrācijas plūsmu kontekstā radušos globālo naudas pārvedumu īpatsvara straujo palielināšanos.
6. NORĀDA, ka Covid-19 pandēmija apliecina, ka drošu, pieejamu un ērtu digitālo maksājumu metodēm ir būtiska nozīme attālinātos un klātienē darījumos, vienlaikus ATZĪSTOT, ka lielākajā daļā dalībvalstu – jo īpaši konkrētām iedzīvotāju grupām – skaidras naudas maksājumiem joprojām ir svarīga nozīme neliela apjoma maksājumos.
7. NORĀDA, ka lielākā daļa iekšzemes maksājumu risinājumu, kuri balstīti uz kartēm vai zibmaksājumiem, patlaban nedarbojas pāri robežām, un tas var būt šķērslis pārrobežu maksājumiem veikalos un e-komercijā. UZSKATA, ka sadarbības starp esošajiem valstu risinājumiem, shēmām un infrastruktūrām trūkums, kas arī ir saistīts ar ES mēroga kopēju standartu trūkumu dažās jomās, veicina ES neliela apjoma maksājumu tirgus sadrumstalotību.
8. NORĀDA, ka nesen ir bijušas vairākas jaunas publiskas un privātas norises nolūkā pieņemt kopīgas Eiropas infrastruktūras, shēmas un noteikumus.

9. Tomēr, ņemot vērā nekonsekvences un turpmākas tirgus sadrumstalotības risku, PIEKRĪT, ka ļoti svarīgi ir izstrādāt skaidru redzējumu un iekļaut turpmākās darbības vienotā, saskaņotā un visaptverošā politikas satvarā, un vienlaikus ATZĪST, ka ES ir vienots tirgus, kurā izmanto vairākas valūtas, un ka patērētāju izvēle dalībvalstīs atšķiras.
10. UZSKATA, ka ES neliela apjoma maksājumu tirgum vajadzētu būt konkurētspējīgam, inovatīvam, iekļaujošam un balstītam uz drošām, efektīvām un pieejamām infrastruktūrām, kas sekmē Eiropas ekonomisko un finansiālo suverenitāti.
11. ATGĀDINA Padomes secinājumus par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu (kurus Padome apstiprināja rakstiskā procedūrā ar termiņu 2020. gada 5. novembrī) ¹.
12. ATZĪST, ka maksājumu nozares specifika un tehnoloģisko pārmaiņu temps un mērogs šajā nozarē prasa konkrētus un mērķtiecīgus politikas pasākumus, kas pārsniedz digitālā finansējuma stratēģijas ² horizontālo darbības jomu, un tādēļ ATZINĪGI VĒRTĒ ļoti visaptverošo Komisijas paziņojumu par ES stratēģiju "Neliela apjoma maksājumi".

¹ Dok. 12608/20.

² Dok. 11048/20.

13. PIEKRĪT apzinātajiem cieši saistītajiem stratēģisko darbību pīlāriem, kuri ietver 1) vairāk digitālu un Eiropas mēroga zibmaksājumu risinājumu, 2) inovācijas un konkurētspējas problēmjautājumus, 3) neliela apjoma maksājumu sistēmu un citas atbalsta infrastruktūras piekļuves, efektivitātes un sadarbības aspektus un 4) starptautisko dimensiju, un jo īpaši UZSVĒR tādus mērķus kā zibmaksājumu plašas izmantošanas līdztekus citiem maksājumu risinājumiem veicināšana, tāda likumdošanas instrumentu kopuma ieviešana, ar ko var novērst problēmas, kas rodas virzībā uz digitalizāciju, un inovatīvas, noturīgas, drošas un iekļaujošas maksājumu ekosistēmas veicināšana.
14. ATGĀDINA Komisijai, ka šī stratēģija – ņemot vērā, ka tā ir vidēja termiņa stratēģija, – ir regulāri pienācīgi jāizvērtē un vajadzības gadījumā jāatjaunina, jo īpaši tāpēc, ka situācija dalībvalstīs atšķiras.

Vairāk digitālu un zibmaksājumu risinājumu

15. UZSKATA, ka var būt nepieciešami likumdošanas pasākumi, lai stimulētu *SEPA* ātro kredīta pārvedumu (*SCT Inst.*) shēmas un tās papildu funkciju (piemēram, "*Request-to Pay*", *QR* kodu un "*Proxy look-up*" pakalpojumu) izmantošanu, un ka varētu izskatīt citus veidus, kā sekmēt tās pieņemšanu, tostarp, izmantojot jau pieejamo infrastruktūru, proti, *TARGET* zibmaksājumu norēķinus (*TIPS*), un tādēļ AICINA Komisiju pakāpeniski un samērīgi rīkoties – vajadzības gadījumā saskaņā ar ietekmes novērtējumu –, pienācīgi apsverot atbilstīgu tvērumu un attiecīgus atbrīvojumus.

16. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka par prioritāti ir izvirzīts uzdevums palielināt patērētāju un uzņēmumu uzticēšanos, jo īpaši zibmaksājumiem, galvenokārt novērtējot patērētāju tiesību aizsardzības aspektus, īpaši maksājuma saņēmēja apstiprinājuma funkcionalitāti, vienlaikus pienācīgi novērtējot problēmas saistībā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, datu aizsardzību, kā arī ar maksājumu pakalpojumu sniedzēju darbības, atbildības un likviditātes riskiem, ko izraisa zibmaksājumi.
17. ATBALSTA Komisijas centienus veicināt Eiropas mēroga risinājumu izstrādi, galvenokārt risinot problēmas, ar kurām var saskarties dalībnieki, kuri vēlas piedāvāt Eiropas mēroga risinājumus, un likvidējot nesamērīgus šķēršļus centienos panākt, ka tirgotāji un patērētāji mijiedarbības punktā izmanto zibmaksājumus un citus digitālos maksājumus, un vienlaikus pienācīgi ņemot vērā priekšrocības galalietotājiem.
18. PIEKRĪT, ka valstu kompetentajām iestādēm būtu ātri jāizmeklē un jānovērš *SEPA* regulas pārkāpumi.
19. PIEKRĪT, ka sadarbspējīgas ES digitālās identifikācijas (*eID*) sistēmas uzlabošana, kā minēts *eIDAS* regulā, un procedūru "pazīsti savu klientu" atbilstīga saskaņošana varētu vēl vairāk sekmēt lietotāju reģistrāciju, identifikāciju un autentifikāciju maksājumu – īpaši pārrobežu maksājumu – veikšanā, un ATZĪST, ka ir svarīgi pastāvīgi uzraudzīt norises un jaunās tehnoloģijas šajā jomā.

20. MUDINA sagatavot pētījumu par digitālo maksājumu pieņemšanas līmeni, pirms tiek izstrādāts jebkāds iespējams tiesību akta priekšlikums attiecībā uz tā paaugstināšanu, vienlaikus UZSVEROT, ka šajā ziņā ES pastāv būtiskas atšķirības.
21. ATZĪST, ka skaidrai naudai joprojām ir būtiska nozīme neliela apjoma maksājumos, tostarp finansiāli vai digitāli atstumtām personām, un atsevišķos gadījumos tā ir kā garantija maksājumu sistēmu un infrastruktūras darbības traucējumu gadījumā, un ka gan skaidras naudas, gan digitālajiem maksājumiem vajadzētu būt plaši pieejamiem un pieņemamiem atbilstīgi lietotāju vajadzībām un vēlmēm.
22. MUDINA sekmēt digitālo pratību un finanšpratību, lai novērstu finansiālās atstumtības risku, un PIEKRĪT, ka būtu jānodrošina, ka drošas lietotāju autentificēšanas piemērošanas pieeja neizraisa noteiktu maksājumu pakalpojumu lietotāju kategoriju atstumtību.
23. ATZĪST centrālās bankas digitālo valūtu (CBDV) iespējamus ieguvumus, tostarp attiecībā uz ekonomikas digitalizāciju un ES suverenitāti, un UZSVER, ka šis jautājums ir sarežģīts un ka ir svarīgi pienācīgi un rūpīgi veikt analīzi par iespējamo negatīvo ietekmi, jo īpaši uz finanšu starpnieku un citu pakalpojumu sniedzēju darbīgas modeļiem, finanšu stabilitāti, monetāro politiku, datu aizsardzību un privātumu.

24. Šajā sakarā ATBALSTA darbu, ko Eurosistēma paveikusi saistībā ar neliela apjoma CBDV euro (jeb "digitālo euro"), un ATZĪST Komisijas un Eurogrupas svarīgo lomu tā izveidē, vienlaikus ņemot vērā Līgumos noteiktos attiecīgos pienākumus un pilnvaras un nodrošinot pilnīgu pārredzamību dalībvalstīm, kas nav eurozonas dalībnieces.

Inovācijas un konkurētspējas problēmjautājumi

25. ATZINĪGI VĒRTĒ visaptverošu pārskatu par Otrās maksājumu pakalpojumu direktīvas (MPD2) īstenošanu pēc tās pilnīgas ieviešanas un ņemot vērā problēmas, kas radušās tās īstenošanā, īpašu uzmanību pievēršot tam, lai novērtētu tādu aspektus kā: i) piemērošanas jomas piemērotība (tostarp attiecībā uz tehnisko pakalpojumu sniedzējiem) un nepieciešamība precizēt esošos jēdzienus un noteikumus; ii) mijiedarbība ar citiem nozaru tiesību aktiem, jo īpaši Elektroniskās naudas direktīvu, Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvu, Vispārīgo datu aizsardzības regulu, kā arī pašreizējām norisēm tiesību aktu izstrādē; iii) "atvērtas banku darbības" pilnveide, ar privātumu saistītu risku novēršana un mijiedarbība ar EDAK pamatnostādnēm šajā jomā; iv) tās ietekme uz konkurenci, tostarp lielo tehnoloģiju uzņēmumu un finanšu tehnoloģiju uzņēmumu aizvien lielākā nozīme; v) tās efektivitāte krāpšanas ierobežošanā un patērētāju tiesību aizsardzības uzlabošanā, tostarp drošā lietotāju autentificēšanā.

26. ATZĪMĒ atvērtas banku darbības ieguldījumu inovatīvā un konkurētspējīgā tirgū un ATBALSTA turpmākus centienus panākt lietojumprogrammu saskarņu (*API*) sadarbību un novērtēt, vai turpmāka standartizācija varētu nodrošināt, ka atvērtas banku darbības potenciāls ir izmantojams visā pilnībā, vienlaikus UZSVEROT, ka ir svarīgi nodrošināt maksājumu pakalpojumu lietotājiem vienkāršas savu datu izmantojuma kontroles iespēju.
27. UZSKATA, ka atvērtā finanšu darbība var dot papildu stimulu inovācijai un ka tādēļ tam būtu jāpievērš pienācīga uzmanība, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus un pienācīgu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni un ņemot vērā saistībā ar MPD2 gūto pieredzi, iespējamo ietekmi uz finanšu starpnieku darījumdarbības modeļiem un iespējamos saistītos riskus (piemēram, ar privātumu saistītu riskus).
28. UZSKATA, ka ir svarīgi pastāvīgi nodrošināt līdzsvaru starp krāpšanas riskiem un lietošanas ērtumu. Šajā sakarā īpaši ATBALSTA spēkā esošajos tiesību aktos noteikto ierobežojumu bezkontakta maksājumiem novērtēšanu un kampaņas patērētāju informētības palielināšanai, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas laikā gūto pieredzi.
29. PIEKRĪT, ka ir jāveic pasākumi lielākas konsekvences un tehnoloģiski neitrālas pieejas nodrošināšanai dažādos tiesību aktos attiecībā uz neliela apjoma maksājumiem, tādējādi radot vienlīdzīgus apstākļus ES maksājumu pakalpojumu sniegšanas, uzraudzības un pārraudzības jomā, un AICINA Komisiju izvērtēt dažādo maksājumu ekosistēmas dalībnieku, piemēram, tehnisko pakalpojumu sniedzēju, lomu un vajadzības gadījumā to reglamentēt.

Piekļuves un sadarbības aspekti

30. ATBALSTA Norēķinu galīguma direktīvas (NGD) darbības jomas paplašināšanu, iekļaujot tajā elektronisko naudu un maksājumu iestādes, ar noteikumu, ka iespējamie riski tiek rūpīgi izvērtēti un pietiekami mazināti.
31. ATBALSTA likumdošanas pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt tiesības uz piekļuvi tehniskajai infrastruktūrai, ko uzskata par nepieciešamu, lai atbalstītu maksājumu pakalpojumu, piemēram, tuvā lauka sakaru (*NFC*) sniegšanu, saskaņā ar taisnīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem.

Starptautiskā dimensija

32. UZSKATA, ka turpmākajām iniciatīvām, kuru mērķis ir sekmēt saiknes starp zibmaksājumu un citām digitālo maksājumu sistēmām globālā līmenī, tostarp tām, kurās ņemti vērā starptautiskajos forumos izstrādātie ieteikumi un standarti, ir svarīga nozīme, lai samazinātu izmaksas un palielinātu pārrobežu naudas pārvedumu ātrumu un ērtību, vienlaikus nodrošinot atbilstību noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas regulējumam.
33. ATZĪST, ka šajā jomā ir jāpārvar daudz šķēršļu, proti, atšķirīgā regulatīvā prakse starp jurisdikcijām, maksu nepārredzamība un sadarbības starp IT un maksājumu infrastruktūrām trūkums, un ATBALSTA saiknes sekmēšanu, ja trešo valstu jurisdikcijas nodrošina pienācīgu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, krāpšanas novēršanu, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu un atbilstību VDAR prasībām.

34. MUDINA pieņemt globālo standartu ISO 20022, lai sekmētu pilnīgāku datu iekļaušanu maksājumu ziņojumos, vienlaikus atzīstot, ka 2022. gada beigas attiecībā uz starptautiskajiem maksājumiem ir saspringts termiņš.
35. PIEKRĪT, ka MPD2 pārskatīšanas kontekstā varētu rūpīgi izvērtēt, vai maksimālo izpildes laiku, ko patlaban piemēro darījumiem, kuros abi maksājumu pakalpojumu sniedzēji atrodas ES ("*two-leg transactions*"), ir lietderīgi attiecināt uz darījumiem, kuros tikai viens maksājumu pakalpojumu sniedzējs atrodas ES ("*one-leg transactions*"), un ar to saistītās problēmas, ņemot vērā sekas – jo īpaši atbildības ziņā – maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kuri atrodas ES un pārskaita līdzekļus uz trešām valstīm.
36. ATBALSTA publiskā un privātā sektora iniciatīvas dažādās dalībvalstīs, ar kurām panāk, ka pārvedumi kļūst ātrāki, lētāki un ērtāki, saskaņā ar patērētāju tiesību aizsardzības, krāpšanas novēršanas, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas un VDAR standartiem.
37. AICINA Komisiju ES attīstības politikas ietvaros veicināt piekļuvi maksājumu kontiem un vispārēji sadarbspējīgu maksājumu risinājumu izstrādi valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem.